

آئین نامه طرح پژوهش

(Grant)

(امتیاز اعتباری پژوهش)

مقدمه :

تردیدی نیست که رسیدن به مرزهای خودکفائی مستلزم ارتقای دانش و فناوری در زمینه‌های تخصصی علوم انسانی، صنعت، کشاورزی و علوم پایه می‌باشد. نیل به این هدف نیز میسر نمی‌شود، مگر آن‌که پژوهش و مهمتر از آن به کارگیری نتایج پژوهش در شئون مختلف، مطمح نظر مسؤولین و نیز متخصصان قرار گیرد. در شرایط کنونی با توجه به فاصله قابل توجه کشورمان در زمینه دانش و فناوری با کشورهای صنعتی و پیشرفته، ایجاد انگیزه‌های لازم در محققان جهت فعالیت مؤثر آنان در این عرصه می‌بایست از اهم اهداف مسؤولین اجرایی و متولیان امر پژوهش در کشور باشد.

در همین راستا به منظور افزایش تحرک و تقویت انگیزه‌ها و از سویی تسریع و تسهیل امور اداری و بهره‌گیری بهینه از توان محققان و متخصصان، طرح پژوهش (Grant) یا «امتیاز اعتباری پژوهش» تدوین گردید.

ماده ۱:

اهداف:

- ۱- ایجاد تسهیلات بیشتر در زمینه تأمین اعتبار تحقیقاتی برای مجریان طرح‌ها و کاهش تشریفات اداری
- ۲- افزایش میزان بهره‌وری و استفاده بهینه از منابع مالی موجود و همچنین توان متخصصان
- ۳- ایجاد و تقویت انگیزه‌های لازم در اعضای هیأت علمی جهت افزایش تولیدات علمی در سطح ملی و بین‌المللی
- ۴- ایجاد بستر مناسب و ترغیب اعضای هیأت علمی به همکاری با مراکز و سازمان‌های پژوهشی خارج از دانشگاه و مشارکت در اجرای طرح‌های پژوهشی و فناوری برون دانشگاهی و به تبع آن جذب اعتبار از دستگاه‌های اجرایی متقاضی پژوهش (با اختصاص امتیاز ویژه به این گونه پژوهش‌ها)
- ۵- جلب اعتماد محققان در زمینه تأمین به موقع اعتبار مورد نیاز آن.
- ۶- جلوگیری از اتلاف وقت و انرژی محققان
- ۷- فراهم آوردن زمینه لازم جهت برنامه‌ریزی مدون و دقیق‌تر محققان در خصوص فعالیت‌های پژوهشی خود، با عنایت به تخصیص میزان معینی اعتبار در یک دوره زمانی خاص.

ماده ۲:

تخصیص امتیاز:

نحوه‌ی تخصیص امتیاز به فعالیت‌های پژوهشی و فناوری براساس جدول زیر می‌باشد:

ردیف	فعالیت‌های پژوهشی و فناوری	امتیاز در واحد کار	حداکثر امتیاز در هر موضوع
۱	مقاله علمی پژوهشی ISI مقاله علمی پژوهشی داخلی یا خارجی	۷ ۵	
۲	مقاله علمی مروری (چاپ شده در مجلات علمی و پژوهشی معتبر): به زبان خارجی به زبان فارسی	۴ ۳	
۳	مقاله علمی - ترویجی	۲	
۴	مقاله کامل در مجموعه مقاله‌های همایش‌های علمی معتبر و مقالات منتشر شده در دایره‌المعارف‌ها	۲ ۰/۵	تا ۶ امتیاز بیش از ۶ امتیاز
۵	خلاصه مقاله در مجموعه مقاله‌های همایش‌های علمی معتبر	۰/۵	۳
۶	مقاله علمی صددرصد مستخرج از رساله (پایان‌نامه)	۱	۵
۷	پایان‌نامه کارشناسی ارشد (در صورتی که مقاله‌ای از پایان‌نامه استخراج نشود)	۰/۵	۲
۸	اختراع یا اکتشاف ثبت شده همراه با مجوز و تاییدیه‌ی آن در داخل یا خارج از کشور	حداکثر ۱۰	
۹	اثر بدیع و ارزنده هنری	حداکثر ۸	
۱۰	گزارش‌های علمی طرح‌های پژوهشی و فناوری برون دانشگاهی (مصوب مدیریت ارتباط علمی دانشگاه و جامعه)	حداکثر ۱۲	۲۰
۱۱	تألیف یا تصنیف کتاب	حداکثر ۲۰	۲۰
۱۲	بررسی و نقد و ویرایش علمی کتاب	حداکثر ۲	۴
۱۳	تصحیح انتقادی کتاب معتبر	حداکثر ۱۰	۲۰
۱۴	ترجمه کتاب برای رشته‌های خاص علوم انسانی	حداکثر ۱۰	۱۰

توضیح:

(۱) در مواردی که نحوه تخصیص امتیاز در جدول فوق تصریح نگردیده، محاسبه امتیاز بر مبنای آئین‌نامه ارتقاء مرتبه اعضای هیأت علمی خواهد بود.

(۲) امتیاز مقالات علمی پژوهشی در مجلات ISI فاقد ضریب تأثیر (IF) معادل امتیاز مقالات منتشر شده در مجلات علمی پژوهشی داخلی محاسبه و منظور می‌شود.

(۳) امتیاز مقالات منتشر شده در مجلات علمی دانشگاه فردوسی مشهد که هنوز موفق به کسب درجه علمی - پژوهشی نشده‌اند صرفاً در سه شماره اول معادل امتیاز مقالات منتشر شده در مجلات علمی - پژوهشی داخلی محاسبه خواهد شد.

(۴) مقالاتی که به صورت یادداشت پژوهشی (research note) و یا مقاله کوتاه (short paper) و یا به صورت گزارش موردی (case report)، Letter و note و ... در مجلات علمی پژوهشی چاپ می‌شوند و مقاله کامل محسوب نمی‌شوند، ۵۰٪ امتیاز مربوطه را کسب خواهند نمود.

(۵) نحوه امتیازدهی به ردیف‌های ۱۱ تا ۱۴ در خصوص کیفیت کتاب و ناشر کتاب و غیره براساس مصوبات هیأت ممیزه دانشگاه خواهد بود.

(۶) رشته‌های خاص علوم انسانی براساس تصویب هیأت ممیزه دانشگاه تعیین خواهد شد.

(۷) امتیاز ردیف ۷ به استاد راهنمای پایان‌نامه تعلق می‌گیرد.

(۸) در مواردی که مقاله مستخرج از رساله یا پایان‌نامه دانشجو باشد، در صورتی که نام دانشجو به عنوان همکار اول و نام استاد (استادان) راهنما پس از نام دانشجو درج شده باشد امتیاز مربوط به همکار اول به استاد (استادان) راهنما تعلق می‌گیرد و امتیاز سایر همکاران مطابق جدول نحوه توزیع امتیاز فعالیت‌های پژوهشی و فناوری مشترک آئین‌نامه ارتقاء محاسبه می‌شود. و در صورتی که راهنمایی پایان‌نامه یا رساله به صورت مشترک انجام شده باشد امتیاز هر یک از همکاران به نسبت مشارکت آنان و براساس گواهی معاون آموزشی دانشکده محاسبه خواهد شد.

(۹) نحوه محاسبه امتیاز گزارش‌های علمی طرح‌های پژوهشی و فناوری برون دانشگاهی براساس آئین‌نامه مربوطه خواهد بود.

(۹) امتیاز بندهای ۱۱ تا ۱۴ با ضریب ۰/۴ محاسبه می‌شود.

ماده ۳:

چگونگی ارزشیابی امتیاز پژوه:

ارزیابی و تخصیص امتیاز براساس فعالیت‌های هر عضو هیأت علمی بر مبنای میانگین فعالیت‌های پژوهشی سه سال گذشته او خواهد بود.

اعتبارتخصیص داده شده به امتیاز مکتسبه در هر سال تا حداکثر ۲ سال بعد قابل هزینه کردن خواهد بود. بدیهی است پس از گذشت این زمان، امتیاز و مانده اعتبار صفر می‌گردد. به عنوان مثال اعتبار امتیاز کسب شده در سال ۱۳۸۸ قابل هزینه‌کرد در سال‌های ۸۹، ۹۰ و ۹۱ خواهد بود.

- تبصره ۱: امتیاز فعالیت‌های تحقیقاتی اعضای هیأت علمی انتقالی به دانشگاه فردوسی مشهد منوط به ذکر آدرس مؤسسه مبدأ با ضریب ۰/۷۵ در طرح پژوهش محاسبه و لحاظ می‌شود.

- تبصره ۲: اعضای هیأت علمی جدیدالاستخدام می‌توانند در سال اول از کف اعتبار (معادل اعتبار یک طرح پژوهشی شماره ۲) صرفاً برای انجام طرح‌های تحقیقاتی استفاده نمایند. البته چنانچه این افراد بتوانند با توجه به میانگین امتیاز فعالیت‌های تحقیقاتی سال‌های گذشته خود (با هر آدرسی) از اعتباری بیش از کف اعتبار بهره‌مند شوند، بدیهی است این امتیاز مبنای محاسبه خواهد بود.

ماده ۴:

میزان اعتبار به ازای هر امتیاز:

۱- میزان اعتبار هر امتیاز با توجه به میزان اعتبارات پژوهشی دانشگاه در هر سال معین خواهد شد.

ماده ۵:

فعالیت‌های تحقیقاتی طرح پژوهش و نحوه هزینه‌کرد اعتبار:

۱- طرح‌های پژوهشی درون دانشگاهی:

۱-۱- طرح‌های پژوهشی شماره ۱: بدون در نظر گرفتن سقف اعتبار و باتصویب گروه مربوط، شورای پژوهشی دانشکده و شورای پژوهشی دانشگاه.

۱-۲- طرح‌های پژوهشی شماره ۲: تا سقف اعتبار ۳۰ میلیون ریال، با تصویب گروه مربوط و شورای پژوهشی دانشکده.

۱-۳- طرح‌های پژوهشی شماره ۳ (پایان‌نامه دانشجویان تحصیلات تکمیلی): باتصویب گروه مربوطه و شورای پژوهشی دانشکده.

پایان‌نامه کارشناسی ارشد: تا سقف اعتبار ۳ میلیون ریال در رشته‌های تجربی، فنی مهندسی و کشاورزی و یک میلیون و دویست هزار ریال در رشته‌های نظری از اعتبارات متمرکز پژوهشی و مابه‌التفاوت تا سقف اعتبار ۱۵ میلیون ریال از اعتبار پژوهش استاد راهنما یا مشاور.

پایان‌نامه دکتری: تا سقف اعتبار ۱۰ میلیون ریال در رشته‌های تجربی، فنی و مهندسی و کشاورزی و ۳ میلیون ریال در رشته‌های نظری از اعتبارات متمرکز پژوهشی و مابه‌التفاوت تا سقف اعتبار ۳۰ میلیون ریال از اعتبار پژوهش استاد راهنما یا مشاور.

تبصره ۱ - در صورتی که حداقل ۲۰ میلیون ریال اعتبار پیشنهادی طرح پژوهشی شماره ۲ جهت تأمین تجهیزات پژوهشی و مواد آزمایشگاهی تعریف شود، سقف اعتبار طرح تا ۴۰ میلیون ریال قابل افزایش خواهد بود. بدیهی است در غیر اینصورت، سقف اعتبار طرح پژوهشی شماره ۲ کماکان ۳۰ میلیون ریال خواهد بود.

تبصره ۲ - حداکثر تعداد طرح‌های جاری شماره ۱ و ۲ اعضای هیأت علمی به عنوان مجری ۴ مورد و به عنوان همکار ۵ مورد است.

تبصره ۳ - جهت صدور کارنامه طرح، ارزشیابی گزارش نهایی طرح‌های پژوهشی بااستناد به آیین‌نامه شورای پژوهشی دانشگاه صورت خواهد گرفت. و در صورتی که مجری طرح عدم تمایل خود به صدور کارنامه را کتباً اعلام نماید گزارش نهایی در کمیته‌ای متشکل از معاون پژوهشی دانشکده و دو نفر متخصص در زمینه موضوع طرح مورد بررسی و ارزیابی اجمالی قرار خواهد گرفت.

تبصره ۴ - علاوه بر ارائه گزارش نهایی تسویه حساب نهایی طرح‌های شماره ۱ منوط به چاپ ۲ مقاله در مجلات معتبر علمی - پژوهشی و طرح‌های شماره ۲ منوط به چاپ یک مقاله است.

تبصره ۵ - تسویه حساب نهایی طرح‌های پژوهشی و فناوری برون‌دانشگاهی منوط به اظهار رضایت سفارش دهنده و صدور کارنامه طرح است.

۲- شرکت در مجامع علمی داخل و خارج از کشور، جهت ارائه مقاله:

۲-۱- کلیه هزینه‌های مربوط به شرکت اعضای هیأت علمی در مجامع معتبر بین‌المللی خارج از کشور جهت ارائه مقاله اعم از هزینه ثبت‌نام، بلیط رفت و برگشت، حق مأموریت از محل اعتبار پژوهش و با استناد به آخرین مصوبات شورای پژوهشی دانشگاه قابل پرداخت می‌باشد.

۲-۲- حق عضویت در مجامع علمی داخل کشور و نیز هزینه شرکت اعضای هیأت علمی در همایش‌های علمی داخل کشور به استناد آخرین مصوبات شورای پژوهشی دانشگاه از محل اعتبار پژوهش قابل پرداخت می‌باشد.

۳- خرید کتب علمی مورد نیاز از خارج از کشور، پرداخت هزینه چاپ (Page charge) مقالات در مجلات معتبر علمی - پژوهشی خارجی غیر ISI و مجلات ISI فاقد ضریب تأثیر (IF) و پرداخت حق عضویت در مجامع علمی خارج از کشور از محل سهمیه ارزی اعضای هیأت علمی (۵۰۰ دلار) براساس آیین‌نامه مصوب.

۴- پرداخت هزینه چاپ (Page charge) مقالات ISI دارای ضریب تأثیر (IF) براساس آیین‌نامه مصوب.

۵- پرداخت حق ثبت‌نام شرکت در کارگاه‌ها و دوره‌های کوتاه‌مدت آموزشی و پژوهشی داخل و خارج از کشور.

ماده ۶:

تنظیم اسناد حسابداری:

جهت تسریع در پرداخت اعتبارات طرح پژوهش (Grant)، در هر دانشکده يك حساب مجزا افتتاح گردیده و اعتبارات مربوط به هر دانشکده به‌صورت تنخواه‌گردان به این حساب واریز می‌گردد. پرداخت اعتبار از این حساب پس از تأیید رییس یا معاون پژوهشی دانشکده صورت می‌گیرد.

طرح‌های پژوهشی شماره ۱ و ۲:

۱- هزینه خرید تجهیزات سرمایه‌ای با ارائه فاکتور معتبر و قبض انبار پرداخت می‌گردد.

۲- حق‌التحقیق همکاران از محل اعتبار پژوهش ایشان و در قالب عقد قرارداد با معاون پژوهشی دانشکده قابل پرداخت خواهد بود. بدیهی است در صورت توافق مجری و همکاران این اعتبار می‌تواند از محل اعتبار مجری تأمین و در قرارداد طرح منظور شود.

۳- به استثناء هزینه تأمین تجهیزات سرمایه‌ای، باقیمانده اعتبار طرح‌های پژوهشی شماره ۱ و ۲ در قالب قرارداد بین معاون پژوهشی دانشکده با مجری طرح و طی ۳ قسط به شرح زیر پرداخت خواهد شد.

۱/۳ اولیه در آغاز مراحل اجرایی طرح و اعلام آمادگی مجری جهت شروع مراحل اجرایی.

۱/۳ پس از ارائه گزارش پیشرفت ۵۰٪ مراحل اجرایی.

۱/۳ نهایی پس از ارائه گزارش نهایی، صدور کارنامه طرح و چاپ مقالات مستخرج از نتایج طرح.

طرح‌های پژوهشی شماره ۲ :

۱- اعتبار طرح‌های شماره ۲ در رشته‌های تجربی و فنی و مهندسی برای دانشجویان کارشناسی‌ارشد و دکتری به ترتیب تا سقف سه میلیون ریال و ده میلیون ریال در رشته‌های نظری به ترتیب تا سقف یک میلیون و دویست هزار و سه میلیون ریال با عقد قرارداد بین استاد راهنما و معاون پژوهشی دانشکده قابل پرداخت است.

۲- هزینه‌کرد بیش از اعتبار موضوع بند ۱-۲ که از محل اعتبار پژوهش استاد راهنما (یا مشاور) و صرفاً به منظور تأمین تجهیزات و مواد مصرفی صورت می‌گیرد، مستلزم ارائه فاکتور خواهد بود.

۳- اعتبار طرح‌های پژوهشی شماره ۲ بند ۱ در قالب عقد قرارداد معاون پژوهشی دانشکده با مجری طرح و طی ۲ قسط به شرح زیر پرداخت خواهد شد:

۵۰٪ پس از اعلام آمادگی مجری طرح جهت شروع مراحل اجرایی طرح.

۵۰٪ پس از خاتمه طرح و ارائه صورتجلسه دفاعیه پایان‌نامه.

۴- تا سقف ۲۰٪ اعتبار طرح‌های پژوهشی شماره ۲ (پایان‌نامه‌های مقاطع تحصیلات تکمیلی) می‌تواند به‌عنوان هزینه پرسنلی جهت پرداخت به دانشجویان لحاظ گردد.

تبصره : چنانچه هزینه‌های پیش‌بینی شده برای تأمین مواد آزمایشگاهی و مصرفی مورد نیاز جهت شروع مراحل اجرای طرح‌های پژوهشی، بیش از اعتبار پیش‌بینی شده برای پرداخت اولیه باشد؛ درخصوص طرح‌های پژوهشی شماره ۲ و ۳ با تشخیص شورای پژوهشی دانشکده و درخصوص طرح‌های پژوهشی شماره ۱ با تشخیص شورای پژوهشی دانشگاه سقف پرداخت اولیه اعتبار تا ۵۰٪ (برای طرح‌های شماره ۱ و ۲) و ۷۵٪ (برای طرح‌های شماره ۳) قابل افزایش خواهد بود.

شرکت در همایش‌ها، کارگاه‌ها، دوره‌های کوتاه‌مدت آموزشی و پژوهشی

۱- هزینه ثبت‌نام شرکت در همایش‌ها، مجامع علمی پژوهشی، کارگاه‌ها و دوره‌های کوتاه-مدت آموزشی و پژوهشی خارج از کشور با ارائه رسید پرداخت می‌شود.

۲- هزینه رفت‌و برگشت همایش‌ها و مجامع علمی پژوهشی خارج از کشور با ارائه بلیط پرداخت می‌شود.

هزینه چاپ مقالات (page charge)، حق عضویت در مجامع علمی داخلی و خارج از کشور و هزینه خرید کتب علمی مورد نیاز از خارج کشور که با ارائه رسید (یا فاکتور) از مراجع ذیربط، قابل پرداخت می‌باشد.

ماده ۷:

محاسبه و ممیزی امتیازات:

فعالیت‌های پژوهشی و فناوری مشمول طرح هر عضو هیأت علمی از ابتدا تا انتهای دوره ارزیابی (اول دی سال قبل تا پایان آذر سال بعد) توسط کمیته‌ای مرکب از رئیس دانشکده، معاون پژوهشی دانشکده، مدیرگروه آموزشی مربوطه، دبیرکمیته منتخب و یک نفر از اعضای هیأت علمی گروه مربوطه بررسی و امتیاز کسب شده محاسبه می‌گردد. این امتیاز جهت بررسی و تصویب نهایی به معاونت پژوهشی دانشگاه منعکس و پس از بررسی و تأیید آن توسط کمیته ممیزی طرح پژوه (Grant) به دانشکده مربوطه ابلاغ خواهد شد.

ماده ۸:

ترکیب اعضای کمیته ممیزی طرح پژوه عبارتست از :

۱- معاون پژوهش و فناوری دانشگاه

۲- مدیر پژوهشی دانشگاه

۳- معاون پژوهشی دانشکده مربوطه

۴- مدیرگروه مربوطه

۵- دبیر کمیته منتخب دانشکده

تبصره: ردیف ۴ و ۵ (مدیر گروه مربوطه و دبیر کمیته منتخب دانشکده) در صورتی که در روند بررسی امتیازات، ابهامی در فرم‌ها و اطلاعات تکمیل شده وجود داشته باشد در جلسات کمیته حضور خواهند یافت.

این آیین‌نامه در چهارمین، پنجمین، ششمین و هفتمین جلسه شورای پژوهشی دانشگاه در سال ۱۳۸۷ و اولین و دومین جلسه در سال ۱۳۸۸ بازنگری شد و در سال ۱۳۸۸ در ماده ۸ و ۹ تبصره به تصویب رسید و از تاریخ تصویب لازم‌الاجراء است.